

Kvæg

Sådan hjælper SEGES klimaet på kvægbedrifterne

SEGES arbejder løbende på mulige klimaløsninger, for at vi sammen kan opfylde landbrugets vision om et klimaneutralt fødevarerhverv i 2050.

Viden om

Landbrug & Fødevarer har en klar vision om, at det danske fødevarerhverv skal være klimaneutralt i 2050. Det betyder, at landbruget ikke skal udlede flere klimagasser, end erhvervet optager, og at vi vil bidrage med grøn, bæredygtig energi.

Som erhverv ønsker vi at vise verden, at der findes en økonomisk bæredygtig vej til en klimaneutral fødevarerproduktion. Og selvom fx kvægproduktionen i Danmark er en af de mest klimaeffektive i verden, skal der investeres massivt i forskning og udvikling for at nå målet, og det skal bl.a. ske i samarbejde og med opbakning fra politikere, organisationer og forskningsinstitutioner.

Som landbrugets videns- og innovationshus har SEGES et særligt ansvar og en særlig forpligtelse til at være med til at finde de løsninger, der skal nedbringe landbrugets klimaaftryk. SEGES er derfor i fuld gang med konkrete aktiviteter og i gang med at identificere, hvor der er nye muligheder for at sætte ind. På disse områder vil vi arbejde på at udvikle løsninger, som kan bruges af landmanden. SEGES vil over de kommende år fortsætte med at undersøge muligheder, som kan bidrage til formidle viden og de nye løsninger og metoder videre til landbrugsrådgivere og landmænd i takt med, at vi opnår resultater og viden.

Her er samlet eksempler på nogle af SEGES' aktiviteter på klimaområdet i relation til kvæg:

SEGES' aktiviteter på klimaområdet i relation til kvæg

Klimaoptimerede foderrationer til køer med DMS/NorFor

SEGES har samlet viden fra Aarhus Universitet og implementeret det i DMS/NorFor, så det kan kobles med andre oplysninger fra Kvægdata-basen og komme direkte ud til kvægbrugerne. Værktøjet viser for eksempel, hvad det betyder for det samlede klimaaftryk (CO₂ ækvivalenter), hvis man skifter græs ud med majs, eller soja med raps og andre ingredienser.

Kontakt: Chefkonsulent Nicolaj Ingemann Nielsen, ncn@seges.dk

Klimavenligt oksekød

SEGES står i spidsen for et stort samarbejde, der har som mål at fremavle verdens bedste og mest klimavenlige bøf. Udviklingsarbejdet går bl.a. ud på at fremavle dyr med bedre ressourcudnyttelse og mindre metanudledning. Konkret analyseres der data fra 12.000 krydsningskalve. Det er

en kæmpe mængde data, som også vil kunne gøre gavn på fx fodrings- og managementsiden. Det sker i samarbejde med blandt andre Danish Crown, Viking, Allflex Danmark og Aarhus Universitet.

Kontakt: Afdelingsleder Anders Fogh, adf@seges.dk

Opsamling af metan i stalden

SEGES arbejder med opsamling og bortskaffelse af metan fra køerne i stalden og fra teltoverdækkede gyllebeholdere på kvæg- og svinebedrifter. Der undersøges forskellige metoder og arbejdes med forsøgsopsætning af biofilter.

Derudover laves der en teoretisk udredning af afbrænding af metan fra teltoverdækkede gyllebeholdere. Målet er at finde ud af, hvor klimagas-økonomisk en afbrænding af metan kan blive, og hvad prisen vil være.

SEGES er derudover med i et projekt "NOGAS" sammen med Syddansk- og Aarhus Universitet, hvor der udvikles en bakteriehæmmende stofsammensætning for at reducere metanproduktionen i gyllen.

Kontakt: Teamleder Michael Holm, miho@seges.dk

Landbrugets klimaværktøj

SEGES samarbejder med Økologisk Landsforening om udviklingen af Landbrugets klimaværktøj. Formålet er at udvikle et digitalt og brugervenligt værktøj, der baseret på den nyeste viden beregner klimaaftrykket fra alle typer bedrifter - både konventionelle og økologiske og alle driftsformer. Klimaværktøjet skal bruges til at udarbejde en klimahandlingsplan til den enkelte bedrift, hvor bedriftens nuværende udledninger og kulstofopbygning beregnes samtidig med at der rådgives om virkemidler og effekten af virkemidlerne beregnes, så den enkelte landmand står med en konkret og handlingsorienteret plan for bedriftens muligheder for at reducere klimaaftrykket.

Kontakt: Klimachef Hans Thysen, hrt@seges.dk

Metanreducerende fodring - raps

Raps

Fedt er et af de fodertilgængelige, der indtil videre med størst sikkerhed reducerer køernes udskillelse af metan.

Her forventes raps at være en rigtig god kilde som erstatning for det - i klimamæssig sammenhæng - udskældte palmefedt. SEGES er i gang med at løse de fodringsmæssige udfordringer, som er forbundet med det lille hårde, fedtholdige rapsfrø.

Læs mere i artiklen: [Første skridt taget mod klimavenlig fodring med raps](#)

Metanreducerende fodring - Tilsætningsstoffer

Tilsætningsstoffer, som kan reducere metanudskillelsen betydeligt og give langt større reduktion end effektivitetsudvikling testes i samarbejde med Arla og Aarhus' og Københavns universiteter samt forskellige foderfirmaer.

Tang

I et stort samarbejde med blandt andre Aarhus Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Dlg og Vilofoss er SEGES med i arbejdet med at udvikle et foder-tilsætningsstof af tang. Målet er at reducere køers metanudledning med 30 %. Seges er bl.a. involveret i den lovmæssige godkendelse af fodertilskuddet, i bæredygtigheds og økonomiske beregninger og i afprøvning af produktet i kvægbesætninger.

Kontakt: Afdelingsleder Rudolf Thøgersen, rut@seges.dk

NOP

I et samarbejde med Arla, DSM, Københavns Universitet og Aarhus universitet skal SEGES teste fodertilsetningsstoffet 3-Nitrooxypropanol (3 NOP). Specielt tildelingen i praksis er relevant at få testet, da hver ko kun skal have ca. 1 gram per dag, hvilket formentlig stiller krav til blandeproceduren af fuldfoderet. Internationale forsøg og indledende danske forsøg har vist en reduktion i metanudskillelsen på ca. 30 %. For nuværende testes 3 NOP i et større forsøg på flere køer for at se om effekten også er den samme i mere praksis lignende forhold. Pt er 3-NOP ikke godkendt som fodertilsetningsstof, men forventningen er, at det bliver godkendt inden for de næste par år.

Kontakt: Chefkonsulent Nicolaj Ingemann Nielsen, ncn@seges.dk

Nitrat

I et projekt med blandt andet Aarhus Universitet og Arla (samme projekt som også tester 3-NOP), testes også fodring med nitrat for at sænke metan udskillelsen. Nitrat forventes at kunne reducere metan udskillelsen med 10 %. SEGES deltager i projektet hvor der også skal undersøges nogle af de praktiske udfordringer omkring udfordring, der mangler at blive løst. Udfordringen er, at Nitrat øger råproteinindholdet i rationen – projektet skal forsøge at anvise, i hvilke rationer nitrat måske kan være velegnet som metanreducerende tiltag.

Kontakt: Chefkonsulent Nicolaj Ingemann Nielsen, ncn@seges.dk

Stoffet X

I samarbejde med bl.a. AU, KU, Arla, DLG og Vilofoss søger SEGES et stort projekt i Innovationsfonden med det formål at videreudvikle og afprøve stoffet X samt andre additiver. Stoffet X er et tilsætningsstof til foderet, der vurderes at have et potentiale til at reducere kvægets metanudledning væsentligt.

Kontakt: Chefkonsulent Nicolaj Ingemann Nielsen, ncn@seges.dk

---

Læs mere om klimatiltag i landbruget:

Sådan mindsker du klimaaftrykket fra køerne, kvægstalden og gylletanken

---

Klimavenlig produktion og plus på bundlinjen går hånd i hånd på Kuhr Hedegård

---

Emneord

Klima

Kvæg

Vil du vide mere?

Nicolaj Ingemann Nielsen

Chefkonsulent

SEGES

ncn@seges.dk

+45 8740 5383

Martin Øvli Kristensen

Specialkonsulent

SEGES

makr@seges.dk

+45 8740 5307

Støttet af

Kvægafgiftsfonden

Mælkeafgiftsfonden

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Tlf. 87 40 50 00

Agro Food Park 15

Fax. 87 40 50 10

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

